

Siseministri määruse „Siseministri määruste muutmine seoses toetuste andmisega kriisivalmiduse suurendamiseks“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Eelnõuga muudetakse siseministri 8. aprilli 2025. aasta määrust nr 9 „Korteriühistule kriisivalmiduse suurendamiseks toetuse andmise ning selle kasutamise tingimused ja kord“ (edaspidi *määrus nr 9*) ja siseministri 21. aprilli 2025. aasta määrust nr 11 „Kohaliku omavalitsuse üksuse kriisivalmiduse suurendamiseks toetuse andmise ning selle kasutamise tingimused ja kord“ (edaspidi *määrus nr 11*). Mõlemad määrused on seotud toetuste andmisega kriisivalmiduse suurendamiseks. Eelnõuga täpsustatakse ja ajakohastatakse määrusi, lähtudes menetlustes ilmnenu kitsaskohtadest ning vajadusest soodustada valdkonna tõhusamat arengut. Eelnõus toodud muudatused võimaldavad ka edaspidi korteriühistute ja kohalike omavalitsuste (edaspidi *KOV*) vaatest kriisivalmiduse suurendamiseks toetusvoore korraldada. Seega on eelnõul positiivne mõju siseturvalisusele.

Määruses nr 9 muudetakse abikõlbliku kulu tingimusi, aruande esitamise aega ning tehakse muud vajalikud täpsustused. Muudatusettepanekud on esitanud Päästeamet ja Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *RTK*) tulenevalt toetusvooru läbiviimise käigus üles kerkinud vajadustest. Määruses nr 11 täiendatakse toetatavate tegevuste nimekirja ja muudetakse toetuse ülemmäära. Kuna laiapindse riigikaitse üheks oluliseks eesmärgiks on tõsta KOV-de valmisolekut ja iseseisvat hakkama saamist pikaajalises kriisis, näeb Päästeamet vajadust täiendada kehtivat määrust ning lisada toetatavate tegevustena kütuse tankurmahuti ja mobiilse akujaama soetamise võimalus. Mõlemas määruses tehakse mõned täpsustused ka seoses 19. detsembril 2025. aastal jõustunud riigieelarve seaduse (edaspidi *RES*) muudatustega.

Mõlema määruse alusel tuleb toetuse saamiseks jätkuvalt esitada RTK menetluskeskkonnas taotlus, vajalikud lisadokumendid ning pärast toetuse kasutamist ka aruanne koos kuludokumentide ja muu vajalikuga. Toetuse taotlemine on vabatahtlik, mistõttu kohustuslikku nõuet halduskoormuse näol ei kaasne. Eelnõu selles osas muudatusi kaasa ei too – lisakohustusi ja täiendavat halduskoormust eelnõuga ei kaasne. Eeltoodust lähtuvalt halduskoormuse tasakaalustamise reegel¹ kohaldamisele ei tule.

1.2. Eelnõu ettevalmistajad

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Päästeameti kriisiosakonna kriisivalmiduse ekspert Terje Lillo (terje.lillo@paasteamet.ee) ja õigusosakonna õigusloome jurist Kätlin Tänavots (katlin.tanavots@paasteamet.ee). Eelnõu ja seletuskirja koostamisse kaasati Siseministeeriumi nõunikud Anastassia Ümar (anastassia.ymar@siseministeerium.ee) ja Mari Tikan (mari.tikan@siseministeerium.ee).

Eelnõu ja seletuskirja juriidilist kvaliteeti on kontrollinud Siseministeeriumi õigusnõunikud Kadi Parmas (kadi.parmas@siseministeerium.ee) ja Heli Simson (heli.simson@siseministeerium.ee).

Eelnõu ja seletuskiri on keeleliselt toimetamata. See tehakse pärast kooskõlastusringi.

---

¹ [Halduskoormuse tasakaalustamise juhised.pdf](#), (12.01.2026).

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõuga, Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga ega Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

Eelnõuga muudetakse järgmisi siseministri määrusi:

- 1) määrus nr 9 avaldamismärkega RT I, 10.04.2025, 18;
- 2) määrus nr 11 avaldamismärkega RT I, 22.04.2025, 5.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb **kahest** paragrahvist.

Eelnõu § 1 kohaselt muudetakse määrust nr 9.

Eelnõu § 1 punktiga 1 tunnistatakse kehtetuks § 6, mis reguleerib vähese tähtsusega abi.

Otsustamisel, kas tegemist on riigiabiga, tuleb lähtuda järgmistest kriteeriumidest:

- abi antakse riigi, linna või valla vahenditest;
- abimeetmel on valikuline iseloom st ta on suunatud teatud ettevõtjale, ettevõtjate gruppide või mingite kindlate kaupade tootmiseks;
- abimeede annab eelise abi saajale;
- abimeede moonutab või võib moonutada konkurentsi ja kaubandust Euroopa Liidu riikide vahel.

Kui abi vastab kõigile neljale kriteeriumile, on tegemist riigiabiga. Vähese tähtsusega abi on väikeses mahus antav abi, mille puhul Euroopa Komisjon on leidnud, et see ei mõjuta liikmesriikide vahelist konkurentsi². Kehtiva määruse kohaselt on toetuse taotleja korteriühistu. Korteriühistu on eraõiguslik juriidiline isik, mille liikmeteks on kõik ühe korteriomanditeks jagatud kinnisomandi korteriomandite omanikud³. Korteriühistud ei ole eelduslikult asutatud eesmärgiga teenida kasumit ja tegeleda majandustegevusega. Määruse alusel antav toetus on mõeldud selleks, et suurendada korteriühistu toimepidevust kriisiolukorras ehk suurendada korterelamutes elavate inimeste võimekust elektrikatkestuste korral iseseisvalt hakkama saada.

Kehtiva määruse § 11 lõike 1 kohaselt peab taotleja korterelamus asuvatest korteriomanditest vähemalt 80% olema füüsiliste isikute omandis. 80% füüsilistest isikutest omanike nõue täidab varasemate meetmete kogemuste põhjal muu hulgas tingimuse, et toetuse abil kriisivalmidust suurendanud korterelamu ei muutu tulu teenivaks projektiks, millele võivad hakata kohalduma riigiabiga seotud reeglid, sealhulgas korterelamus ärieesmäärke täitvate ettevõtjate abi andmise tingimused. Füüsiliste isikute 80% piirangut on käsitletud ka ühes õiguskantsleri seisukohas, muu hulgas on seal tuginetud Kliimaministeeriumi selgitustele. Ministeeriumi selgituste kohaselt on 80% piirang kehtestatud pikaajalise toetuste andmise praktika tulemusena ja seda on rakendatud kooskõlas Euroopa Komisjoniga alates 2010. aastast. Senises praktikas on kinnitust leidnud, et kuni 20% korteriomandite kuulumisel juriidilistele isikutele ei peeta toetuse andmist keelatud riigiabiks⁴. Kokkuvõttes, määruse alusel antav abimeede ei ole käsitletav ärieesmärgile suunatud tegevuse toetamisega, st see pole suunatud ettevõtjale või

² [Riigiabi | Rahandusministeerium](#), (15.01.2026).

³ Korteriomandi- ja korteriühistuseadus – Riigi Teataja.

⁴ Arvutivõrgus. Kättesaadav: [Korteriühistule toetuse andmise kord.pdf](#), (27.01.2026).

ettevõtjate grupile. Kõnealune abimeede ei moonuta ega oma ka potentsiaali moonutada konkurentsi ja kaubandust Euroopa Liidu riikide vahel. Tegemist on kohaliku mõjuga. Eeltoodust tulenevalt ei allu kehtiva määruse alusel antav toetus riigiabi ega vähese tähtsusega abi reeglitele. Vähese tähtsusega abi reguleeriv säte tunnistatakse seega eelnõu kohaselt selguse huvides kehtetuks.

Eelnõu § 1 punkti 2 kohaselt täpsustatakse kehtiva määruse § 8 lõiget 1. Muudetud sõnastuse kohaselt on abikõlblik kulu, mis tekib projekti abikõlblikkuse perioodi jooksul, vastab projekti eesmärgile, on vajalik, põhjendatud ja otseselt seotud projekti elluviimisega ning mille tasub toetuse saaja. Oluline on selgelt välja tuua, et kulu peab olema tekkinud abikõlblikkuse perioodil ja selle eest peab tasuma toetuse saaja. Kulu eest tasumine on samas lubatud ka pärast abikõlblikkuse perioodi lõppu (vt eelnõu § 1 punkte 3 ja 4).

Eelnõu § 1 punktid 3 ja 4 on seotud abikõlbliku kulu ühe üldtingimuse muutmisega. Kehtiva määruse § 8 lõike 3 punkti 4 kohaselt peab abikõlblik kulu olema tekkinud ja tasutud abikõlblikkuse perioodil. Eelnõu kohaselt kulu tasumist puudutavat põhimõtet muudetakse – abikõlblik kulu peab olema tasutud abikõlblikkuse perioodil või 30 kalendripäeva jooksul pärast abikõlblikkuse perioodi lõppu. Seega, kulu peab olema tekkinud abikõlblikkuse perioodil (eelnõu § 1 punkti 2 muudatus seoses kehtiva määruse § 8 lõike 3 punktiga 4), kuid kulu eest on lubatud tasuda ka 30 kalendripäeva jooksul pärast abikõlblikkuse perioodi lõppu (eelnõu § 1 punkt 3, millega täiendatakse kehtiva määruse § 8 lõiget 3 punktiga 5). Muudatus tehakse seetõttu, et praktikas on esinenud olukordi, kus tööd on teostatud küll õigeaegselt, kuid tööde teostaja on esitanud arve hilinemisega, mis on omakorda toonud kaasa tasumise hilinemise. Sellisel juhul muutub kulu üksnes töövõtjast tuleneva tehnilise viivituse tõttu abikõlbmatuks, kuigi tegevus ise on nõuetekohaselt ja tähtjaks tehtud. 30-päevase täiendava tasumise tähtaja kehtestamine aitab selliseid olukordi vältida. See pakub toetuse saajatele mõistlikku paindlikkust, vähendades riski, et vajalikud ja tegelikult õigel ajal tehtud kulutused jäävad üksnes formaalsetel põhjustel abikõlblikuks tunnistamata. Muudatus toetab seeläbi toetuse eesmärgipärast kasutamist ja tõstab praktika õigusselgust ning prognoositavust. Majandustehinguid (näiteks kaupade ja teenuste saamine) tuleb kajastada projekti abikõlblikkuse perioodil sõltumata sellest, millal toimub arveldamine.

Eelnõu § 1 punkti 5 kohaselt tunnistatakse kehtetuks kehtiva määruse § 20 lõige 2, mille kohaselt tuleb toetuse saajal saadud toetus taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise järel tagastada. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise järel tekib menetlejal sisuliselt toetuse tagasinõudmise õigus. Kuna see olukord reguleeritakse eelnõu kohaselt toetuse tagasinõudmist reguleerivas paragrahvis (vt eelnõu § 1 punkti 8), siis tunnistatakse § 20 lõige 2 kehtetuks.

Eelnõu § 1 punkti 6 kohaselt muudetakse kehtiva määruse § 21 pealkirja ja lõiget 1. Pealkirjas täpsustatakse terminikasutust ja lisatakse selguseks, et paragrahvis reguleeritakse ka projekti eelarve jäägi tagastamist. Lõikes 1 täpsustatakse õigusselguseks, et abikõlbliku kulu tõendid tuleb lisada projekti elluviimise aruandele. Nõue esitada abikõlbliku kulu tõendid ei ole uus: ka praegu tuleb seda teha. Tegemist on sõnastusliku täpsustusega.

Eelnõu § 1 punkti 7 kohaselt muudetakse kehtiva määruse § 21 lõiget 2, mille kohaselt tuleb aruanne esitada esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui jooksva aasta 15. detsembriks. Muudatuse kohaselt tuleb aruanne esitada mitte hiljem kui toetuse saamise aastale järgneva kalendriaasta 15. jaanuariks. Muudatus on seotud eelnõu § 1 punktidega 3 ja 4, mille kohaselt

on kulu eest tasumine lubatud ka 30 kalendripäeva jooksul pärast abikõlblikkuse perioodi. Kuivõrd tasumine võib toimuda hiljem, tuleb ka aruande esitamise aega pikendada.

Eelnõu § 1 punkti 8 kohaselt muudetakse kehtiva määruse § 22 lõiget 1. Muudatus on seotud 19. detsembril 2025. aastal jõustunud RES-i muudatustega, mille kohaselt nähakse toetuse tagasinõudmise regulatsioon ette seaduse tasandil. Riigisisese projektipõhise toetuse tagasinõudmist reguleerib nüüd RES-i § 55¹. RES-i § 55¹ lõikes 1 nähakse ette, et riigisisese projektipõhise toetuse andja võib toetuse andmise otsuse osaliselt või täielikult kehtetuks tunnistada ja selle olenevalt rikkumise raskusest osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui selgub, et toetuse saaja:

- 1) on toetuse taotlemise või kasutamise korral esitanud teadlikult valeandmeid, on täitnud toetuse saamise või kasutamisega seotud tingimused näiliselt ning toetuse kasutamise korral on esinenud kelmus, pettus, korruptsioon või huvide konflikt või ilmneb asjaolu, mille korral ei oleks toetuse taotlust rahuldatud;
- 2) ei ole täitnud toetuse väljamaksmise aluseks olevaid nõudeid;
- 3) ei ole täitnud toetuse saamisega seotud kohustust osaliselt või täielikult;
- 4) suhtes on alatatud likvideerimis- või pankrotimenetlus.

RES-i § 55¹ lõike 2 kohaselt võib minister kehtestada RES-i § 53¹ lõikes 1 nimetatud määrusega riigisisese projektipõhise toetuse tagasinõude määrad ning **toetuse täpsustavad või muud tagasinõudmise alused**. RES-i eelnõu seletuskirjas on toodud välja, et otsuse [RKPJKo 28.06.2023, 5-23-2](#) p-s 64 leidis Riigikohus, et reegleid rikkunud toetuse saajal tekkiv kohustus saadud toetus osaliselt tagasi maksta on eripärane avalik-õiguslik kohustus, millele laienevad seda eripära arvestavad nõuded. Tegemist on alusetult saadud soodustuse tagastamisega. Seetõttu tuleb toetuse tagasinõudmise alused sätestada seadusega.⁵

Eeltoodust lähtuvalt võib ministri määrusega toetuse tagasinõudmise aluseid lisaks RES-s sätestatule ka täpsustada ja täiendada. Eelnõu kohaselt muudetaksegi kehtiva määruse § 22 lõiget 1 selliselt, et menetleja võib toetuse osaliselt või täielikult tagasi nõuda RES-i § 55¹ lõikes 1 sätestatud alusel (ehk alusel, mis on toodud RES-i § 55¹ lõike 1 punktis 1, 2, 3 või 4) või ühel järgmistest juhtudest:

- 1) taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse käesoleva määruse § 20 kohaselt kehtetuks;
- 2) toetuse saaja on rikkunud käesolevas määruses kehtestatud nõudeid või taotluse rahuldamise otsuses määratud tingimusi;
- 3) toetuse saaja on mõjutanud toetuse saamist pettuse, ähvarduse või muu õigusvastase viisi abil või
- 4) aruannet käesoleva määruse § 21 lõike 5 kohaselt ei kinnitata.

Punktid 1 kuni 4 on täpsustavad ja täiendavad alused lisaks RES-s toodule. Sisulisi muudatusi nende punktidega ei tehta. Edaspidi peab menetleja toetuse tagasinõudmise osas arvestama ka RES-s sätestatuga.

Eelnõu § 1 punktid 9–11 on seotud toetuse kasutamise kontrolliga. Muudatustega:

- 1) täpsustatakse, et menetleja saab kontrollida toetuse kasutamist kuni aruande kinnitamiseni;
- 2) välistatakse kohapealne kontroll (sh valdusesse sisenemine) ja lubatakse vaid aruandluse küsimine.

---

⁵ Riigieelarve seaduse ja riigieelarve seaduse muutmise seaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskiri. [Eelnõu - Riigikogu](#), (10.02.2026).

RES-i eelnõu seletuskirjas on märgitud järgmist: „Kohustus esitada aruandeid riivab ettevõtlusvabadust. Aruande kohustus on vajalik selleks, et kontrollida, kas toetust on kasutatud otstarbe kohaselt. See omakorda on vajalik sel põhjusel, et tegemist on avaliku rahaga, mida tuleb kasutada tulemuslikult – säästlikult, tõhusalt ja mõjusalt. Kontrollimatu raha jagamine ei täida seda eesmärki, milleks toetust antakse. Projektipõhise toetuse saamiseks on vaja esitada taotlus, sellega isik avaldab vabatahtlikult soovi toetust (mis on hüve) saada ning sellisel juhul ta peab arvestama ka sellega kaasnevate nõuetega, sh aruandluskohustusega. Alati on võimalus ka mitte toetust taotleda. Teine variant, mis oleks isikule vähem bürokraatlikum, aga rohkem sekkuv, oleks kohapeal valdusesse sisenemine ja kontrolli teostamine. Siin oleks tegemist PS § 32 (omandi puutumatus) ja füüsiliste isikute puhul § 33 (kodu puutumatus) riivega, mis on juba põhiõiguste ja -vabaduste rikkumine ja seda oleks keerulisem õigustada. Leiame, et see oleks ka ebaproportsionaalne ja ka riigile rohkem koormav, mistõttu seda varianti ei analüüsita. Seega toetuse kasutamise kontroll saab piirduda tegevustega, mis on hõlmatud volitusnormis, st aruandluse küsimine ja selle põhjal olukorra välja selgitamine vms. Seega on toetuse kasutamise kohta aruannete küsimine proportsionaalne abinõu isiku saadava hüvega.“⁶

Eeltoodust lähtuvalt on menetlejal õigus kontrollida vaid projekti elluviimisega seotud kulu- ja maksedokumente (eelnõu § 1 punkt 10). Toetuse saaja on omakorda kohustatud võimaldama menetlejal projekti kulu- ja maksedokumente kontrollida (eelnõu § 1 punkt 9). Kulu- ja maksedokumendid (ehk abikõlbliku kulu tõendid) esitatakse koos aruandega, st nende dokumentide esitamine on hõlmatud aruandluskohustusega, mis on proportsionaalne meede kontrollimaks, kas toetust on kasutatud vastavalt nõuetele. Juurdepääsu võimaldamist projektiga seotud ehitisse, selle osasse ja territooriumile muudatusega enam ette ei nähta, st kohapealseid kontrole ei tehta.

Kui aruanne on kinnitatud, on projekt lõppenud ja jätkutegevusi ei järgne. Aruande kinnitamist reguleerib kehtiva määruse § 21. Aruanne tuleb esitada hiljemalt toetuse saamise aastale järgneva kalendriaasta 15. jaanuariks (vt eelnõu § 1 punkti 7).

Eelnõu § 2 kohaselt muudetakse määrust nr 11.

Eelnõu § 2 punktiga 1 asendatakse kehtiva määruse §-s 5 sõnad „koolieelses lasteasutuses sõnaga „lasteaias“. Tegemist ei ole sisulise muudatusega, vaid termini täpsustamisega. 01. septembril 2025. aastal jõustus alusharidusseadus, milles kasutatakse mõistet „lasteade“.

Eelnõu § 2 punktiga 2 täiendatakse toetavate tegevuste nimekirja. Kehtiva määruse kohaselt on toetatavad tegevused järgmised:

- 1) mobiilse ja statsionaarse generaatori soetamine;
- 2) avariitoite väljaehitamine generaatori ühendamiseks toetuse saaja haldusterritooriumil asuva hoone elektripaigaldisega ning sellega seotud ehitus- või rekonstrueerimis- ja projekteerimistööd;
- 3) haagise soetamine mobiilse generaatori transportimiseks.

Riigikaitsele kriisis on oluline tagada KOV taristu toimepidevus objektidel, mis on inimese elu ja tervise seiskohalt olulised. See tähendab seda, et KOV kriisijuhtimiseks olulised ruumid oleksid toimepidevad ning tagatud oleks evakuaatsiooni kohtade, kerksuskeskuste ja lasteaedade toimepidevus. Eelnõu kohaselt lisanduvad toetatavate tegevustena:

- 1) kütuse tankurmahuti soetamine (punkt 4) ja

---

⁶ Riigieelarve seaduse ja riigieelarve seaduse muutmise seaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskiri. [Eelnõu - Riigikogu](#), (10.02.2026).

2) vähemalt 4 kWh mahutavusega mobiilse akujaama soetamine (punkt 5).

Kütuse tankurmahuti peab olema laialdase kasutamisega masstootmises toodetud seade ega tohi olla kokku sobitatud erinevatest osadest. Kütusemahuti peab võimaldama hoiustada kütust ja tankida seadmeid ja sõidukeid tankimisseadmega (voolik, tankimispüstol, kütuselugeja, pump jne). Kütusemahuti ei tohi olla suurem kui veovaba piir ehk tankurmahutit peab saama transportida isik, kes ei oma ADR luba ehk õigust vedada ohtlikke veoseid. Oluline on märkida, et tankurmahuti transportimiseks tehtavaid lisakulutusi (nt mootorsõiduki kategooria omandamist) ei toetata. Projektiga toetatakse bensiini- või diiselkütuse tankurmahuti soetamist.

Soetatav mobiilne akujaam peab võimaldama hoone või hoones olevate elektri toitel töötavate oluliste seadmete osalise elektrienergiaga varustatuse. Akujaama võimsus peab olema piisav kriitiliste tarbijate töös hoidmiseks ja selle minimaalne mahutavus peab olema 4 kWh. See võib olla üks seade või mitmest seadmest koosnev ühtne süsteem, kuid süsteemi summaarne kasutatav mahutavus ei tohi olla väiksem kui 4 kWh.

Akujaam peab kriisiajal tagama kehtiva määruse §-s 5 nimetatud objektidel varutoite ehk hoidma töös võimalikult palju seadmeid, millega tagatakse toimepidevus ja seadmete kasutusvalmidus olukordades, kus elektrivarustus on häiritud või puudub. Akujaam peab hoidma kriisi ajal objekti katkematult üleval minimaalselt 4 tundi, tagades nt avariivalgustuse, telefonikeskjaama (seadmestik telefonivõrku kuuluvate telefonide omavaheliseks kokku lülitamiseks) ja kohtvõrgu kommutaatorid (arvuti ühendamise seade). Nõude 4-tunnise varutoite lähtekoht on Ukraina kriisikogemus, kus elektrienergiat antakse taastuvate katkestuste korral tavapäraselt 4-tunniste tsüklitena. Sellest tulenevalt peab akujaam tagama, et kriitilised seadmed toimiksid vähemalt ühe sellise katkestustsükli vältel. Pikemaajalise katkestuse korral saab seadmeid (nt veepump, boiler või tsentraalküttepump) koormuse vähendamiseks järjest välja lülitada, pikendades seeläbi akujaama tööaega. Akujaam peab olema paigutatud kasutusjuhendis ja paigaldusjuhendis ettenähtud nõuetele, ning vajadusel vastama suuremahuliste paigaldiste tuleohutusnõuetele⁷.

Eelnõu § 2 punktiga 3 muudetakse toetuse ülemmäära. Kehtiva määruse kohaselt on toetuse ülemmäär 40 000. Eelnõu kohaselt on toetuse ülemmääraks edaspidi 10 000 eurot toetuse saaja kohta. Toetuse ülemmäära vähendamine on tingitud 2026. aasta taotlusvooru eelarve vähendamisest ning see on kokku lepitud Siseministeeriumi ning Eesti Linnade ja Valdade Liidu alalise elanikkonnakaitse, kriisideks valmisoleku ja siseturvalisuse töörühma 18. novembri 2025. aasta koosolekul.

Eelnõu § 2 punktiga 4 tunnistatakse kehtiva määruse § 19 lõige 2 kehtetuks, mille kohaselt tuleb toetuse saajal saadud toetus taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise järel tagastada. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise järel tekib menetlejal sisuliselt toetuse tagasinõudmise õigus. Kuna see olukord reguleeritakse eelnõu kohaselt toetuse tagasinõudmist reguleerivas paragrahvis (vt eelnõu § 1 punkti 6), siis tunnistatakse § 19 lõige 2 kehtetuks. Sarnane muudatus tehti ka eelnõu § 1 punktis 5.

Eelnõu § 2 punktiga 5 kohaselt muudetakse kehtiva määruse § 20 pealkirja ja lõiget 1. Pealkirjas täpsustatakse terminikasutust ja lisatakse selguseks, et paragrahvis reguleeritakse ka projekti eelarve jäägi tagastamist. Lõikes 1 täpsustatakse õigusselguseks, et abikõlbliku kulu tõendid tuleb lisada projekti elluviimise aruandele. Nõue esitada abikõlbliku kulu tõendid ei ole

---

⁷ [Ehitistes oluliste tuleohutusnõuete tagamine akupankade paigaldamisel.](#) (13.01.2026).

uus: ka praegu tuleb seda teha. Tegemist on sõnastusliku täpsustusega. Sarnane muudatus tehakse ka eelnõu § 1 punktis 6.

Eelnõu § 2 punkti 6 kohaselt muudetakse § 21 lõiget 1. Sarnane muudatus tehakse eelnõu § 1 punktis 8. Kuivõrd selgitus on sama, siis seda ei korrata (vt selgitust § 1 punktile 8).

Eelnõu § 2 punktid 7–10 on seotud toetuse kasutamise kontrolliga. Kuna sarnased muudatused tehakse eelnõu § 1 punktides 9–11 ja selgitused nende punktide osas on seletuskirjas eespool toodud, ei ole vajalik ega mõistlik neid siinkohal korrata.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõul ei ole puutumust Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Sihtrühm I: RTK – mõju töökorraldusele. Arvestades riigiametnike ja töötajate koguarvu, on sihtrühma suurus väike.

Kuivõrd KOV-de ja korteriühistute suunal toetusvoorudega jätkatakse, siis kaasneb RTK-le töökorralduslikult ka edaspidi taotluste menetlemise ülesanne. See ei ole RTK jaoks uus tegevus. RTK viib ellu toetuse andmisega seotud tegevusi, st menetleb taotlusi Päästeametiga sõlmitud kokkuleppe alusel. RTK peab edaspidi taotluste menetlemisel arvestama eelnõus toodud muudatustega. Määruse nr 9 puhul tuleb arvestada, et kulu eest tasumine muutub paindlikumaks ja aruande esitamise tähtaeg muutub hilisemaks. Määruse nr 11 puhul tuleb arvestada sellega, et toetatavate tegevuste nimekiri laieneb ja toetuse ülemmäär muutub. Lisaks tuleb arvestada RES muudatustega, mis jõustusid 2025. aasta lõpus ja millest tulenevalt ka antud eelnõuga mõned muudatused määrustes tehakse. Mõju ulatus ja sagedus on eelduslikult väike kuni keskmine ja oleneb sellest, kui palju taotlusi esitatakse. Kokkuvõttes on eelnõus toodud muudatuste mõju väheoluline.

Sihtrühm II: Päästeamet – mõju töökorraldusele. Arvestades riigiametnike ja töötajate koguarvu, on sihtrühma suurus väike.

Kuivõrd toetusvoorudega jätkatakse, siis jätkuvad nendega seondvalt ka Päästeameti tegevused. Toetuse andmisega seotud tegevusi viib kokkuleppe alusel läbi jätkuvalt RTK. Eelnõus toodud muudatused Päästeameti jaoks taotluste menetlemise protsessis muudatusi kaasa ei too ehk mõju on kokkuvõttes väheoluline.

Sihtrühm III: KOV-d ja nende elanikud – mõju töökorraldusele ja mõju siseturvalisusele. Eestis on kokku 79 KOV-i, kus elab ligi 1,4 miljonit inimest⁸.

Menetluslikult KOV-de jaoks toetuste taotlemisega muudatusi ei kaasne. Edaspidi saab toetust taotleda ka kütuse tankurmahuti ja mobiilse akujaama soetamiseks. Toetuse ülemmäära langetamine võimaldab sama eelarvemahu juures toetada suuremat hulka KOV-e ning seeläbi laiendada kriisivalmiduse toetusmeetme mõju. Muudatus mõjutab KOV-e positiivselt, kuna toetuse kättesaadavus paraneb.

---

⁸ 2026. aasta seisuga elab Eestis 1 362 954 inimest. Statistikaamet. [Rahvaarv](#), (27.01.2026).

Eelnõu rakendamine tugevdab KOV-ide kriisivalmidust, kuna toetatavaid tegevusi täiendatakse ja seega on võimalik suurendada kriisiaegset hoonete kriisikindlust. KOV-ide parem kriisivalmidus tagab ka nende elanike parema toimetuleku kriisis. Eelnõuga kaasneb sihtrühmale positiivne mõju, sest suureneb KOV-ide kriisivalmidus, mis tagab ka nende elanike parema toimetuleku kriisis. Kokkuvõttes on muudatuste mõju töökorralduse vaatest väheoluline, kuid siseturvalisuse vaatest pigem oluline.

Sihtrühm IV: Korterühistud. Rahva- ja eluruumide loenduse käigus ehk 31. detsembri 2021. aasta seisuga loendati Eestis kokku 47 847 korterelamut. Tegelik sihtrühm (keda eelnõu muudatused mõjutavad) on siiski väiksem, sest arvestada tuleb ka taotlejale kehtestatud nõuetega, näiteks peab korterelamus asuvatest korteriomanditest vähemalt 80 protsenti olema füüsiliste isikute omandis.

Eelnõu kohaselt lubatakse edaspidi abikõlbliku kulu eest tasumist ka 30 kalendripäeva jooksul pärast abikõlblikkuse perioodi lõppu. Seoses sellega muudetakse ka aruande esitamise tähtaega. Muudatused on tehtud taotlejate ehk korteriühistute huvides, et võimaldada vajalikku paindlikkust. Muus osas toetuse taotlemise menetlus korteriühistute jaoks ei muutu. Mõju ulatus on seega väike, kuivõrd sihtrühma käitumises erilisi muutusi ei toimu ning puudub tarvidus muutustega kohanemisele suunatud tegevuseks. Toetuste andmisega suurendatakse ka edaspidi korterelamutes elavate inimeste iseseisvat hakkama saamist elektrienergia katkestuste korral. Eelnõu rakendamisega kaasneb sihtrühmale seega positiivne mõju. Kokkuvõttes on muudatuste mõju väheoluline.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega seotud tegevusi ehk taotlusi menetleb RTK. Päästeamet tellib RTK-lt eelnimetatud teenuse. Taotlusi rahastatakse jätkuvalt Päästeameti eelarvest. Määruse rakendamisega ei kaasne tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras, sest sellega ei kaasne lisategevusi ja seega ei ole vaja planeerida kohanemiseks lisaaega.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Linnade ja Valdade Liidule, MTÜ-le Eesti Omanike Keskliit, MTÜ-le Eesti Korterühistute Liit, Päästeametile ja RTK-le.